

การศึกษาวิเคราะห์ทัศนคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ต่อนโยบายเกี่ยวกับนักศึกษาและการพัฒนาประชาธิปไตย
ของรัฐบาล พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

นายปราโมทย์ สันตยากร

001652

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาการปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๓

I 16500475

An Analytical Study of Chulalongkorn Student
Attitudes towards the Student Policy
and the Democracy Development Policy of
General Kriangsak Chamanant Government

Mr. Pramote Santayakorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Political Science

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาวิเคราะห์ทัศนคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ต่อนโยบายเกี่ยวกับนักศึกษาและการพัฒนาประชาธิปไตย
ของรัฐบาล พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

โดย

นายปราโมทย์ สันตยากร

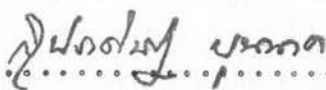
ภาควิชา

การปกครอง

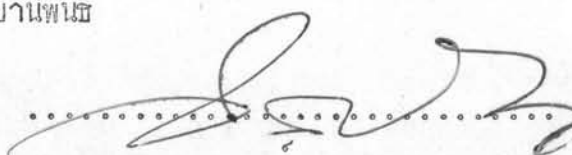
อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์จรรยา สุภาพ)

.... กรรมการ
(นายพิชัย รัตนพล)

.... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาวิเคราะห์ทัศนคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก่อนนโยบายเกี่ยวกับนักศึกษาและการพัฒนาประชาธิปไตย ของรัฐบาล พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
ชื่อนิสิต	นายปราโมทย์ สันตยากร
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ
ภาควิชา	การปกครอง
ปีการศึกษา	๒๕๒๒

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงทัศนคติของนักศึกษาต่อนโยบายเกี่ยวกับนักศึกษาและการพัฒนาประชาธิปไตยของรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาเป็นกลุ่มพลังทางการเมืองที่สำคัญกลุ่มหนึ่ง ทัศนคติและบทบาททางการเมืองของนักศึกษาจึงย่อมมีผลต่อวิถีทางการเมืองของประเทศไม่มากนักน้อย

บทบาททางการเมืองในอดีตของนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่าง พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๑๙ ได้มีผลกระทบต่องเสถียรภาพของรัฐบาล ประกอบกับนักศึกษาได้ตกเป็นเป้าหมายของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) ที่จะใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองในการปฏิวัติยึดอำนาจรัฐ ทำให้รัฐบาลมีความวิตกว่า นักศึกษาจะแสดงบทบาททางการเมืองในทางที่จะเป็นภัยต่อความมั่นคงแห่งชาติและเสถียรภาพของรัฐบาล จึงได้กำหนดนโยบายเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับนักศึกษาไว้หลายประการ อาทิ นโยบายคืนสู่เหย้า เพื่อช่วงชิงนักศึกษาในป่าจากพคท. นโยบายส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับตัวนักศึกษาเองภายใต้ขอบเขตที่จะไม่มีบทบาททางการเมือง นอกจากนี้รัฐบาลยังกำหนด

นโยบายการพัฒนาประชาธิปไตย เพื่อสร้างบรรยากาศทางการเมืองที่โน้มนำให้มีระบอบประชาธิปไตยที่เข้มแข็งอันจะเป็นเครื่องมือที่ดีในการพัฒนาการเมือง ที่มีฐานสนับสนุนจากประชาชนอย่างกว้างขวาง และในการต่อสู้กับ พท. ซึ่งนโยบายต่าง ๆ เหล่านี้จะมีผลในการลดบทบาททางการเมืองของนักศึกษา มิให้กลายเป็นปัญหาต่อความมั่นคงแห่งชาติ และเสถียรภาพของรัฐบาลได้เพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทั้งหลาย ๆ เงื่อนไขคือนักศึกษามีทัศนคติต่อนโยบายเหล่านี้อย่างไร กล่าวคือ ถ้านักศึกษาเห็นด้วยกับนโยบายเหล่านี้ และมีความมั่นใจว่ารัฐบาลจะทำตามนโยบายอย่างบริสุทธิ์ใจ นักศึกษาก็ย่อมให้การสนับสนุนร่วมมือในการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล อันจะทำให้บทบาททางการเมืองของนักศึกษาอยู่ในกรอบที่พึงปรารถนาและที่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล

ในการศึกษาวิจัย ผู้เขียนได้แจกแบบสอบถามจำนวน ๔๐๘ ฉบับ ให้นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ซึ่งใช้เป็นตัวแทนนักศึกษาคณะสังคมศาสตร์ และนักศึกษาวิทยาศาสตร์ซึ่งเป็นตัวแทนนักศึกษาในแขนงวิชาที่ไม่ใช่สังคมศาสตร์ ทั้งหมดเป็นนักศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๒๒ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่นักศึกษามีบทบาททางการเมืองสูงมากมหาวิทยาลัยหนึ่งในสมัยรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ และปรากฏผลในการศึกษาวิจัยที่สำคัญดังนี้ คือ

๑. นักศึกษาส่วนใหญ่สนับสนุนนโยบายคืนสู่เหย้า ในแง่ที่เปิดโอกาสใหญ่ที่หลบหนีเข้าไปภายหลังกรณี ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ ได้มีโอกาสกลับเข้ามาศึกษาต่อ แต่นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้มีการสอบสวนและพิจารณาผู้ถูกลบจากป่า เป็นรายบุคคลก่อนอนุญาตให้เขาศึกษาต่อ

๒. นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เชื่อว่ารัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ มีความบริสุทธิ์ใจต่อนักศึกษาในการส่งเสริมให้นักศึกษาทำกิจกรรม อย่างไรก็ตามนักศึกษส่วนใหญ่เห็นว่ากิจกรรมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักศึกษา และเห็นด้วยกับเป้าหมายของการทำกิจกรรมที่ทางราชการกำหนดขึ้น รวมทั้งยอมรับว่ากิจกรรมของนักศึกษาจะต้องไม่ละเมิดกฎหมายและศีลธรรมอันดี และเห็นด้วยกับมาตรการควบคุมกิจกรรมภายในสถาบันที่ทางราชการใช้ เป็นหลัก

อยู่ในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการสิทธิในการปกครองตนเอง และต้องการกิจกรรมภายนอกสถาบันการศึกษา ซึ่งรวมถึงกิจกรรมทางการ เมืองด้วย

๓. นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นควยว่าประเทศไทยควรจะเป็นประชาธิปไตย แต่ นักศึกษาไม่เชื่อถื่อในความจริงใจและความสามารถของรัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ที่จะพัฒนา ประชาธิปไตยให้บรรลุผลตามนโยบายที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า นักศึกษาควรมีส่วนรวมอย่างสำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตยด้วย

สรุปแล้วนักศึกษาไม่เชื่อในความจริงใจและความสามารถของรัฐบาล และนักศึกษา ต้องการมีบทบาททางการ เมือง ดังนั้นจึงมีแนวโน้มว่านักศึกษาจะทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การเมืองต่อไป และเป็นกิจกรรมที่มักจะขัดแย้งกับรัฐบาลด้วย

จากผลของการศึกษา ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงนโยบาย เกี่ยวกับนักศึกษาและการพัฒนาประชาธิปไตย ดังนี้คือ

๑. นโยบายคืนสู่เหย้า สมควรคงนโยบายในส่วนที่อนุญาตให้นักศึกษาที่ไป รวมงานกับ พคท.มีโอกาสดับ เขามาศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาเดิม แต่ควรทบทวนมาตรการ ปฏิบัติต่อนักศึกษาที่กลับจากป่าให้รัดกุมยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปใน ปัจจุบัน โดยมีการประสานกันอย่างใกล้ชิดระหว่างหน่วยข่าวกับมหาวิทยาลัย ในการตรวจสอบ เจตนาารมย์ของผู้กลับจากป่า และติดตามพฤติกรรมในทางลับต่อไปด้วย สำหรับบุคคลที่มีความ ไม่น่าไว้วางใจก็ควรประวิงเวลาการอนุญาตให้ เข้าศึกษาต่อไว้ก่อน

๒. นโยบายกิจกรรมนักศึกษา สมควรค้ำ เน้นนโยบายที่กำหนดไว้แล้วนี้ต่อไป แต่ควรปรับปรุงการปฏิบัติตามนโยบายให้เหมาะสมยิ่งขึ้น กล่าวคือ

๒.๑ สร้างความสัมพันธ์อันใกล้ชิดระหว่างรัฐบาลกับมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับฝ่ายกิจการนิสิต เพื่อให้มหาวิทยาลัยและอาจารย์ที่ปรึกษาทราบถึงนโยบาย ของทางราชการและปฏิบัติตามนโยบายอย่างมีเอกภาพ และรัฐบาลไม่ควรค้ำ เน้นการใด ๆ ในทาง เปิดต่อนักศึกษา. โดยไม่ผ่านมหาวิทยาลัยหรือฝ่ายกิจการนักศึกษา

๒.๒ ส่วนราชการต่าง ๆ ควรกำหนดโครงการให้นักศึกษามีส่วนร่วมปฏิบัติงานกับทางราชการให้มากยิ่งขึ้นตามความเหมาะสมที่จะทำได้ เพื่อให้นักศึกษาได้ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และสร้างความเข้าใจอันดีกับทางราชการด้วย

๒.๓ ควรสนับสนุนให้นักศึกษารวมตัวกันอย่างมีระเบียบ อาทิ ในรูปพรรคที่มีการจัดระเบียบ เพื่อแข่งขันกันดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นประชาธิปไตยภายใต้ระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้การควบคุมกิจกรรมนักศึกษาทำได้ง่าย และเป็นการปฏิเสธกลุ่มที่ตั้งขึ้นมาดำเนินกิจกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมทางการเมือง โดยไม่อยู่ในระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษา นอกจากนี้สมควรสนับสนุนให้นักศึกษาทุกกลุ่มความคิดมีโอกาสแสดงบทบาทที่เหมาะสมในการดำเนินกิจกรรมในมหาวิทยาลัย โดยอาจพิจารณาปรับโครงสร้างสถานีสิตเสียบใหม่ ควบคู่การกำหนดการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาในระบอบสี่ส่วน ซึ่งจะช่วยให้สถานีสิตเสียบสนองความต้องการที่ถูกต้องของนักศึกษาทุกกลุ่ม และเป็นการฝึกประชาธิปไตยในระบบพรรคด้วย ผลที่จะได้รับอีกประการหนึ่งก็คือ นักศึกษาจะได้ตรวจสอบควบคุมการทำกิจกรรมกันเองด้วย ซึ่งเป็นการดีกว่าการตรวจสอบควบคุมของมหาวิทยาลัยแต่ฝ่ายเดียว

๒.๔ ควรปรับปรุงระบบการรักษาความปลอดภัยของฝ่ายกิจการนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรักษาความลับเกี่ยวกับนโยบายและมาตรการปฏิบัติต่อนักศึกษาให้รัดกุมยิ่งขึ้น

๓. นโยบายการพัฒนาประชาธิปไตย ควรกำหนดมาตรการที่จะนำพลังนักศึกษาไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประชาธิปไตย อาทิ การจ้างหรือให้นักศึกษาอาสาสมัครไปร่วมงานกับส่วนราชการในการพัฒนาชนบทหรือแหล่งเสื่อมโทรม หรือเข้าร่วมในโครงการสำนักงานประจำตำบล เป็นต้น

สรุปแล้ว นโยบายเกี่ยวกับนักศึกษาและการพัฒนาประชาธิปไตยที่ทางราชการกำหนดขึ้นยังเป็นนโยบายที่เหมาะสมในปัจจุบัน เพียงแต่ควรปรับมาตรการปฏิบัติให้เหมาะสมกับสถานการณ์บางประการ และรัฐบาลต้องมีความจริงจังในการแก้ไขปัญหของประเทศไทย นักศึกษาจึงจะมีทัศนคติที่ดีต่อทางราชการ และความเคลื่อนไหวของนักศึกษาจึงจะมีแนวโน้มไปในทางส่งเสริมความมั่นคงแห่งชาติและเสถียรภาพของรัฐบาลทั้งที่รัฐบาลปรารถนา

Thesis Title   An Analytical Study of Chulalongkorn
Student Attitudes towards the Student
Policy and the Democracy Development Policy
of General Kriangsak Chamanant Government

Name   Mr. Pramote Santayakorn

Thesis Advisor   Assistant Professor Pricha Hongskrailers,
Ph.D.

Department   Government

Academic Year   1979

ABSTRACT

The purpose of this thesis is to study student attitude towards the Kriangsak government's policy in regards to students' roles and democratic development. This is because students composed up at one of the most important political groups, whose standpoints and political roles have much impact on political way of life of the country.

Political roles of the students in the past recent years, particularly during 1971 - 1976, had a far-reaching impact on the governmental stability. Meanwhile, the students became the target to be exploited by the CPT. to be political tools in the revolutionary attempt to seize the power of state. The government, posed with great concern that the students would play menacing political

role to the national security and the stability of government, has set up policies to deal with problems in various areas including the "Home Coming Policy" to encourage the students to dissociate themselves from the CPT. Furthermore, the Government effort also included the "activity support policy" to encourage the students to take useful activities for themselves without involving in politics. Besides, the government also initiated democratic development policy in order to create a political atmosphere conducive to a viable democratic political system. This form of government is believed to be the effective means in developing a broad based popular political system and in fighting against the CPT. Whether the above mentioned policies should succeed in reducing the political roles of the students—the negative roles to national security and government stability, depend upon one important condition among others: the attitudes of the students towards the policies. If they agree with, and are assured that the government sincerely implements the policies, the students should support and cooperate the government efforts in which the roles of the students should be contained to a desirable degree as well as in accordance with the government policies.

In conducting the research, 409 questionnaires have been distributed to students with Political Science major, as samples of social sciences students as a whole, including students of Science as samples of the non-social sciences students. All are

students of Chulalongkorn University in the academic year of 1979, with the belief that Chulalongkorn was one in which the students played a high degree of political roles during the Kriangsak government. The research concludes some following important results :

1. the Majority of the students supported "Home Coming Policy" at a channel opening up opportunities for those students dispersing to jungle after the October 6, 1976 incident to return for further study. However, the questionnaire answers like those students got back from jungles to be investigated and considered from case to case before permit them to class.

2. Most of the students did not believe that the Kriangsak government would sincerely support student activities. However, most of the answer thought that activities are necessary for university life. They also agreed with the objectives of the activities determined by the government and admitted that student activities should be kept in consistent with law and order. They also agreed with the measures which the government designed to curb the activities of the university students at presents. Yet, most of the students expressed desire for self-administration and that activities outside the campuses should include political activities as well.

๗

3. The majority of the students agreed that Thailand should have democratic form of government but they didn't believe in the sincerity and ability of the Kriangsak government in achieving the goals of democratic development. But they answered that students should participate actively in that process of political development.

Briefly, the students did not give full trust to the will and capability of the government in the effort to achieve democratic development. They expressed idea that students should participate in politics. It seems to be a trend that the students are likely to get further involved in political activities-the activities which are often in discord with the government.

As the results of this study, this writer would like to recommend some proposals concerning policies towards students and democratic development as follow:

1. Home Coming Policy

1.1 The government should keep the policy open in the part of permitting students fleeing to CPT. should have opportunities to get back to class.

1.2 The government should review treatment measures towards the come-back students in a much more thought out manner suitable to the changing circumstances at the present. This should be done through close coordination between the intelligence

2

agencies and universities to check the come-backers' intentions as well as to follow-up covertly their activities. For those who are under suspect should be waived permission to class.

2. Policy towards students' activities

Implement the already devised policies, but should improve the following up of the measures :

2.1 should create closely relations between the government and universities, particularly with students affairs' department in order to let the universities and students' advisers know clearly and implement integrally the policies.

The government should not take action openly towards the students without the acknowledgement of the universities and the students affairs departments.

2.2 Various government agencies should lay out projects that allow much more students participation, and in a suitable manner, in the government activities. This should be aimed to promoted students to play a beneficial role for the public as well as to promote better understanding between the students and the government .

2.3 Support students to organize orderly such as in the form of registered parties to run activities democratically under self regulatories, in order that their activities could be easily supervised. This is also a measure to prevent the other 'outlaw' students' groups to operate. All groups of students

1

should be promoted to participate in activities of the universities by modifying structure of their council with proportional system of election. The system should present the real demand of various groups. It will be the training ground for democracy under party system. It will also be a better mechanism of check and balance among students themselves than the one-way-supervision of the university authority.

2.4 Reform the security system of students' affairs division, especially on the much more careful handle of the confidential matters concerning policies and measurement towards students.

3. Democratic Development

Sort out measures to utilize students forces for the betterment of democracy, for example, employ or send student volunteers to participate with government agencies in urban and rural development or in 'local office' project.

Finally, policies having been laid out by government towards students and democratic development are still suitable for the present situation, though some practical measures remains to be adjusted to suit for the changing circumstances. Apart from these, the government should show strong will in solving problems facing the nation so that students attitudes towards the government will be improved. Students activities should contribute to the security of the nation as well as to the stability of the government.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งของบุคคลจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา ควบคุมความจริงจังและเป็นประโยชน์ยิ่ง สำหรับความรู้ความสามารถที่ผู้เขียนนำมาใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์นี้ ผู้เขียนต้องขอขอบคุณและระลึกถึงอาจารย์ผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้อีกหลายท่าน อาทิ อาจารย์กระมล ทองธรรมชาติ อาจารย์จรูญ สุภาพ อาจารย์ทินพันธุ์ นาคะตะ และอาจารย์สุจิต บุญมดการ นอกจากอาจารย์ที่กล่าวนามมาแล้ว ผู้เขียนยังได้รับความรู้ทางสถิติจาก สุรพงษ์ โสชนะเสถียร ด้วย

ต้องขอขอบคุณอย่างสูงต่อเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติหลายท่านที่ให้ความเกื้อกูลเป็นอย่างดี นับตั้งแต่รองเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ สุวิทย์ สุทธานุกุล ที่กรุณาให้ทั้งแรงกระตุ้นและโอกาสในการศึกษาวิจัย ขอบคุณ วริมา โพธิ์สมบัติ มธุรสใหญ่ชัย บัญชา สนธิเอี่ยม ชุมพร สังข์ปรีชา และดุษณีชัย ที่ช่วยเหลืออย่างเต็มที่ตลอดมา ขอบคุณ มณี เลียงพันธ์ ผู้พิมพ์พิมพ์ทั้งความขยันและอดทน อันเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นในการเจาะกระดาษไขมากกว่า ๓๐๐ หน้า และขอบคุณเจ้าหน้าที่โรเนียว วิบูล สุทธิใจ และเคน ที่บินเพียงเล็กน้อยแต่ผลิตผลงานจนเป็นรูปเล่มในเวลาอันรวดเร็ว

ท้ายที่สุด ขอระลึกถึง วันสุรีย์ สันตยากร ผู้เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างงานเขียนชิ้นนี้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๘
รายการตารางประกอบ	๙
บทที่	

๑. บทนำ	๑
ความสำคัญของหน่วยที่ทำการศึกษ	๓
ประชากรวิจัย	๕
จุดมุ่งหมายของวิทยานิพนธ์	๘
ขอบเขตของวิทยานิพนธ์	๘
สมมุติฐานของการศึกษา	๘
วิธีการศึกษาและวิจัย	๑๕
การแจกแบบสอบถาม	๑๗
การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๘
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑๙
คำย่อ	๑๙
โครงร่างของวิทยานิพนธ์	๒๑
๒. ทศนคติ นโยบายของรัฐ การพัฒนาประชาธิปไตย และนักศึกษา กับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	๒๒
ทศนคติ	๒๒
นโยบายของรัฐ	๒๖

การพัฒนาประชาธิปไตย	๒๘
นักศึกษากับการมีส่วนร่วมทางการเมือง	๔๐
๓. นักศึกษาไทย : บุคคลิกภาพ ทักษะคติทางการเมือง และการ ดำเนินกิจกรรม	๔๘
บุคคลิกและทักษะคติทางการเมืองของนักศึกษาไทย ..	๕๐
การดำเนินกิจกรรมของนักศึกษาไทย	๖๑
สรุป	๖๘
๔. รัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ และนโยบายเกี่ยวกับ นักศึกษาและการพัฒนาประชาธิปไตย	๖๘
รัฐบาลพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์	๖๘
นโยบายเกี่ยวกับนักศึกษาและการพัฒนาประชาธิปไตย	๗๔
๕. ผลการวิจัยทัศนคติของนักศึกษา	๘๘
แบบสอบถาม	๘๘
ทัศนคติของประชากรวิจัยก่อนนโยบายคืนสู่เหย้า ...	๑๐๐
ทัศนคติของประชากรวิจัยก่อนนโยบายเกี่ยวกับกิจกรรม นักศึกษา	๑๑๓
ทัศนคติของประชากรวิจัยก่อนนโยบายการพัฒนา ประชาธิปไตย	๑๖๖
สรุปผลการวิจัย	๒๒๐
๖. บทสรุป และข้อเสนอแนะ	๒๓๓
บทสรุป	๒๓๓
ข้อเสนอแนะ	๒๕๕

บรรณานุกรม	๒๖๓
ภาคผนวก	
ก. แบบสอบถาม	๒๗๒
ข. การหาค่าเฉลี่ย	๒๘๑
ค. การทดสอบ ไค สแควร์	๒๘๓
ประวัติ	๒๘๖

รายการตาราง

ตารางที่ ๒

หน้า

๑	จำนวนนิตินิติศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๖
๒	ภูมิลำเนาของนิตินิติศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	๖
๓	ระดับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวนิตินิติศาสตร์ และวิทยาศาสตร์	๗
๔	จำนวนรอยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำแนกตามชั้นปีและคณะ	๑๘
๕	เปรียบเทียบทัศนคติของนิตินิติศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ต่อ นโยบายคืนสู่เหย้า	๑๐๒
๖	เปรียบเทียบทัศนคติของนิตินิติศาสตร์จำแนกตามชั้นปี ต่อ นโยบายคืนสู่เหย้า	๑๐๓
๗	เปรียบเทียบทัศนคติของนิตินิติศาสตร์ชายและหญิง ต่อ นโยบายคืนสู่เหย้า	๑๐๔
๘	เปรียบเทียบทัศนคติของนิตินิติศาสตร์จำแนกตามระดับความกระตือรือร้น ทางการเมือง นโยบายคืนสู่เหย้า	๑๐๕
๙	เปรียบเทียบทัศนคติของนิตินิติศาสตร์จำแนกตามประเภทของกิจกรรม ต่อ นโยบายคืนสู่เหย้า	๑๐๖
๑๐	เปรียบเทียบทัศนคติของนิตินิติศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ต่อ ผลของนโยบายคืนสู่เหย้า	๑๐๘
๑๑	เปรียบเทียบทัศนคติของนิตินิติศาสตร์จำแนกตามชั้นปี ต่อ ผลของนโยบายคืนสู่เหย้า	๑๐๙
๑๒	เปรียบเทียบทัศนคติของนิตินิติศาสตร์เพศชายและหญิง ต่อ ผลของนโยบายคืนสู่เหย้า	๑๑๐
๑๓	เปรียบเทียบทัศนคติของนิตินิติศาสตร์จำแนกตามระดับความกระตือรือร้น ทางการเมือง ต่อผลของนโยบายคืนสู่เหย้า	๑๑๑

๑๔	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามประเภทของกิจกรรม ต่อผลของนโยบายคืนสู่เหย้า	๑๑๒
๑๕	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตคณะรัฐศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ต่อความจริงใจของรัฐบาลในการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษา	๑๑๔
๑๖	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามชั้นปี ต่อความจริงใจของรัฐบาลในการสนับสนุนกิจกรรมนิสิต	๑๑๕
๑๗	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามเพศ ต่อความจริงใจของรัฐบาลในการสนับสนุนกิจกรรมนิสิต	๑๑๖
๑๘	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิต จำแนกตามระดับความกระตือรือร้น ทางการเมือง ต่อความจริงใจของรัฐบาลในการสนับสนุน กิจกรรมนิสิต	๑๑๗
๑๙	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามประเภทของกิจกรรม ต่อความจริงใจของรัฐบาลในการสนับสนุนกิจกรรมนิสิต	๑๑๘
๒๐	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตรัฐศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ต่อการดำเนินกิจกรรม	๑๒๐
๒๑	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามชั้นปี ต่อการดำเนินกิจกรรม	๑๒๑
๒๒	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามเพศ ต่อการดำเนินกิจกรรม	๑๒๒
๒๓	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามระดับความกระตือรือร้น ทางการเมือง ต่อความต้องการดำเนินกิจกรรม	๑๒๓
๒๔	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามประเภทของกิจกรรม ต่อความต้องการดำเนินกิจกรรม	๑๒๔

๒๕	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตรัฐศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ต่อจุดมุ่งหมายของการทำกิจกรรม	๑๒๗
๒๖	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามชั้นปี ต่อจุดมุ่งหมายของ การทำกิจกรรม	๑๒๘
๒๗	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามเพศ ต่อจุดมุ่งหมายของ การทำกิจกรรม	๑๒๘
๒๘	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามระดับความกระตือรือร้น ทางการเมือง ต่อจุดมุ่งหมายของการทำกิจกรรม	๑๒๘
๒๙	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามประเภทกิจกรรม ต่อจุด มุ่งหมายของการทำกิจกรรม	๑๓๐
๓๐	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตคณะรัฐศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ต่อ ขอบเขตของการทำกิจกรรม	๑๓๒
๓๑	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามชั้นปี ต่อขอบเขตของการ ทำกิจกรรม	๑๓๓
๓๒	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตเพศชายและหญิง ต่อขอบเขตของ การทำกิจกรรม	๑๓๔
๓๓	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามระดับความกระตือรือร้น ทางการเมือง ต่อขอบเขตของการทำกิจกรรม	๑๓๕
๓๔	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามประเภทของกิจกรรม ต่อ ขอบเขตของการทำกิจกรรม	๑๓๖
๓๕	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตคณะรัฐศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ต่อ การควบคุมกิจกรรมในมหาวิทยาลัย	๑๔๐

ตารางที่

หน้า

๓๖	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามชั้นปี ต่อการควบคุม กิจกรรมในมหาวิทยาลัย	๑๔๑
๓๗	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตเพศชายและหญิง ต่อการควบคุม กิจกรรมในมหาวิทยาลัย	๑๔๓
๓๘	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามระดับความกระตือรือร้น ทางการเมือง ต่อการควบคุมกิจกรรมในมหาวิทยาลัย	๑๔๔
๓๙	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามประเภทของกิจกรรม ต่อ การควบคุมกิจกรรมในมหาวิทยาลัย	๑๔๖
๔๐	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตคณะรัฐศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ต่อ การควบคุมกิจกรรมภายนอกมหาวิทยาลัย	๑๕๐
๔๑	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามชั้นปี ต่อการควบคุม กิจกรรมภายนอกมหาวิทยาลัย	๑๕๑
๔๒	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตเพศชายและหญิง ต่อการควบคุม กิจกรรมภายนอกมหาวิทยาลัย	๑๕๓
๔๓	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามระดับความกระตือรือร้น ทางการเมือง ต่อการควบคุมกิจกรรมภายนอกมหาวิทยาลัย ..	๑๕๔
๔๔	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามประเภทของกิจกรรม ต่อ การควบคุมกิจกรรมภายนอกมหาวิทยาลัย	๑๕๕
๔๕	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตรัฐศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ต่อความ ต้องการสิทธิในการปกครองตนเอง	๑๕๘
๔๖	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามชั้นปี ต่อความ ต้องการสิทธิในการปกครองตนเอง	๑๖๐

ตารางที่ ๑

หน้า

๔๓	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตเพศชายและหญิง ต่อความต้องการสิทธิในการปกครองตนเอง	๑๖๑
๔๔	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามระดับความกระตือรือร้นทางการเมืองต่อความต้องการสิทธิในการปกครองตนเอง ...	๑๖๒
๔๕	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามประเภทของกิจกรรมต่อความต้องการสิทธิในการปกครองตนเอง	๑๖๔
๕๐	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตคณะรัฐศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ต่อเป้าหมายทางการเมืองของประเทศไทย	๑๖๕
๕๑	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามชั้นปี ต่อเป้าหมายทางการเมืองของประเทศไทย	๑๖๕
๕๒	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตเพศชายและหญิงต่อเป้าหมายทางการเมืองของประเทศไทย	๑๖๕
๕๓	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามระดับความกระตือรือร้นทางการเมืองต่อเป้าหมายทางการเมืองของประเทศไทย ...	๑๖๖
๕๔	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามประเภทของกิจกรรมต่อเป้าหมายทางการเมืองของประเทศไทย	๑๖๖
๕๕	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตคณะรัฐศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ต่อเจตนารมณ์ของรัฐบาลในการพัฒนาประชาธิปไตย	๑๖๗
๕๖	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามชั้นปี ต่อเจตนารมณ์ของรัฐบาลในการพัฒนาประชาธิปไตย	๑๖๗
๕๗	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตเพศชายและหญิง ต่อเจตนารมณ์ของรัฐบาลในการพัฒนาประชาธิปไตย	๑๖๗

๕๘	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามระดับความกระตือรือร้น ทางการเมือง ต่อเจตนารมณ์ของรัฐบาลในการพัฒนา ประชาธิปไตย	๑๗๕
๕๙	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามประเภทของกิจกรรม ต่อ เจตนารมณ์ของรัฐบาลในการพัฒนาประชาธิปไตย	๑๗๖
๖๐	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตคณะรัฐศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ต่อ ความสามารถของรัฐบาลในการรักษาสถานภาพของรัฐบาลและ ประเทศ	๑๗๘
๖๑	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามชั้นปี ต่อความสามารถ ของรัฐบาลและประเทศ	๑๗๙
๖๒	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตเพศชายและหญิง ต่อความสามารถ ของรัฐบาลในการรักษาสถานภาพของรัฐบาลและประเทศ ...	๑๘๑
๖๓	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามระดับความกระตือรือร้น ทางการเมือง ต่อความสามารถของรัฐบาลในการรักษาสถานภาพ ของรัฐบาลและประเทศ	๑๘๒
๖๔	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามประเภทของกิจกรรม ต่อ ความสามารถของรัฐบาลในการรักษาสถานภาพของรัฐบาลและ ประเทศ	๑๘๓
๖๕	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตคณะรัฐศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ต่อ การพัฒนาระบบกฎหมาย	๑๘๖
๖๖	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิต จำแนกตามชั้นปี ต่อการพัฒนาระบบ กฎหมาย	๑๘๗

ตารางที่ ๑

หน้า

๖๗	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตเพศชายและหญิง ต่อการพัฒนา ระบบกฎหมาย	๑๘๘
๖๘	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามระดับความกระตือรือร้น ทางการเมือง ต่อการพัฒนา ระบบกฎหมาย	๑๘๙
๖๙	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามประเภทของกิจกรรม ต่อ การพัฒนา ระบบกฎหมาย	๑๙๐
๗๐	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตรัฐศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ต่อการ ส่งเสริมให้ประชาชน เรียนรู้ระบบประชาธิปไตย	๑๙๓
๗๑	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามชั้นปี ต่อการส่งเสริมให้ ประชาชน เรียนรู้ระบบประชาธิปไตย	๑๙๔
๗๒	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตเพศชายและหญิงต่อการส่งเสริมให้ ประชาชน เรียนรู้ระบบประชาธิปไตย	๑๙๖
๗๓	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามระดับความกระตือรือร้น ทางการเมือง ต่อการส่งเสริมให้ประชาชน เรียนรู้ระบบ ประชาธิปไตย	๑๙๗
๗๔	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามประเภทของกิจกรรมต่อ การส่งเสริมให้ประชาชน เรียนรู้ระบบประชาธิปไตย	๑๙๘
๗๕	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตคณะรัฐศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ต่อ ความสามารถของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหา	๒๐๒
๗๖	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามชั้นปี ต่อความสามารถ ของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหา	๒๐๓
๗๗	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตเพศชายและหญิง ต่อความสามารถ ของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหา	๒๐๕

๗๘	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามระดับความกระตือรือร้นทางการเมือง ทอความสามารถของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหา	๒๐๖
๗๙	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามประเภทของกิจกรรม ทอความสามารถของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหา	๒๐๗
๘๐	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตคณะรัฐศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ทอผลสำเร็จของการพัฒนาประชาธิปไตย	๒๑๐
๘๑	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิต จำแนกตามชั้นปี ทอผลสำเร็จของการพัฒนาประชาธิปไตย	๒๑๑
๘๒	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตเพศชายและหญิง ทอผลสำเร็จของการพัฒนาประชาธิปไตย	๒๑๒
๘๓	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิต จำแนกตามระดับความกระตือรือร้นทางการเมือง ทอผลสำเร็จของการพัฒนาประชาธิปไตย	๒๑๓
๘๔	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามประเภทของกิจกรรม ทอผลสำเร็จของการพัฒนาประชาธิปไตย	๒๑๔
๘๕	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตคณะรัฐศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ทอบทบาทของนักศึกษาในการพัฒนาประชาธิปไตย	๒๑๖
๘๖	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามชั้นปี ทอบทบาทของนักศึกษาในการพัฒนาประชาธิปไตย	๒๑๗
๘๗	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตเพศชายและหญิง ทอบทบาทของนักศึกษาในการพัฒนาประชาธิปไตย	๒๑๘
๘๘	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามระดับความกระตือรือร้นทางการเมือง ทอบทบาทของนักศึกษาในการพัฒนาประชาธิปไตย	๒๑๘

ตารางที่ ๑

หน้า

๘๘	เปรียบเทียบทัศนคติของนิสิตจำแนกตามประเภทของ กิจกรรม ทอบทบาทของนักศึกษาในการพัฒนาประชาธิปไตย .	๒๑๘
๘๐	เปรียบเทียบสมมุติฐานกับผลของการวิจัยนโยบายค้ำชูเหยา .	๒๒๐
๘๑	เปรียบเทียบสมมุติฐานกับผลของการวิจัยนโยบายเกี่ยวกับ กิจกรรมนักศึกษา	๒๒๒
๘๒	เปรียบเทียบสมมุติฐานกับผลของการวิจัยนโยบายการพัฒนา ประชาธิปไตย	๒๒๘